

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

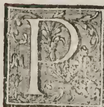
QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis, trigesimâ-primâ Martii, 1729.

M. JOANNE BAPTISTA DODART, Regi à sanctioribus Consiliis, Archiatrorum Comite, Doctore Medico, Præside.

An redeunte Vere citò redeat Convalescenti sanitas?

I.

RÆCIPITI cursu labuntur tempora; rapido solis motu metiuntur & dies & horæ: hujus exacto celeriter orbe revolvitur annus. Sed hic dum fugam properat, unus non est illius tenor. Sol etenim à quo dimanant vitæ flumina, easdem terræ regiones benigno non semper recreat aspectu: hinc pro variis anni temporibus variæ apparent universi facies tempestatum nomine designatæ. Ast harum cœli mutationum im-

patiens non est viventium genus, diversas quoque subit vicissitudines, diversis afficitur modis. Æstas fervida cuncta corripit, aret ager, sitientes moriuntur herbæ. Tum in scenam prodit Autumnus insalubris, qui humiditate & inconstantiâ ferox, quas ingenti cum apparatu è gremio deprompserat & ostentaverat opes natura, abripit & dilacerat. Mox aspera regnat Hyems; rigent arva, penetrabile frigus adurit plantas, nullæ aut herbæ campis apparent aut frondes arboribus, latet informis humus aggeribus niveis & alto gelu sepulta. Tandem solvitur acris Hyems gratâ vice Veris & favoni, nec prata canis albicant pruinis. Jam redeunt grata Veris tempora. Sol tepenti lumine rigentes refocillat terras, convalescit natura, exhilaratur, repuerascit.

II.

VERE novo qui modo lugebat, nunc ridet universus orbis: Quæ gelu induratæ squallebant terræ, nunc lætis distinguntur coloribus. Non alios primâ crescentis origine mundi illuxisse dies, aliumque habuisse tenorem credideris .... mundi natalia festivis diebus naturam celebrare diceres. Luxuriat omne vegetabilium genus. Exultant omnes animalium familiæ. Vere alma Venus colitur, Venerem genus omne volantum sentit.... Vere tument terræ, genitalia semina poscunt. Tum Pater omnipotens fæcundis imbribus, æther, conjugis in gremium latæ descendit & omnes, magnus alit magno commixtus corpore fruges. Avia tum resonant avibus virgulta canoris. Parturit almus ager zephirique tepentibus auris laxant arva sinus . . . . inque novos soles audent se gramina tutò credere, nec metuit surgentes pampinus austros, sed trudit gemmas, sed frondes explicat omnes ... & lentæ texunt umbracula vites. . . Vere novo lætis pubescunt floribus arva . . . . floret odoratis terra benigna rosis .... tunc omnis ager, tunc omnis parturit arbos. Tunc frondent silvæ, tunc formosissimus annus.

III.

NON minori cum imperio in hominum corpora dominantur tempestatum vices: suos quoque patiuntur affectus. Delicatiorem illorum fabricam inclementis cœli viribus resistere parem ne credas. Æstate igneus calor urit præcordia & artus depascitur, fibrarum remittitur tonus, perit sua fluidis consistentia, subtilis nimiùm rariorque sanguis vetitos & devios lymphæ canales errando subit & longiùs progredi impotens stagnat, cor-

rumpitur; ſic graſſantur inflammatio, gangræna, ſphacelus. Nimio æſtu evolvuntur humorum principia, acredinem concipiunt, vaſa corrodunt & irritant; hinc febrium putridarum terris incubat cohors. Humidâ Autumni temperie madefactæ reſolvuntur fibræ, Humore jam ſatis imbutus aër humidos corporis halitus ægrè & invitus excipit. Hinc præpeditâ perſpiratione effetiſque fibrarum viribus vitalis languet motus, tabis, hydropis, melancholiæ infelix prodromus. Exhalanda materies modò hærens in vaſis diro partes excruciat rheumatiſmo: modò quà data porta ruens vergit ad inteſtina dyſenteriam, diarrhœas excitatura. Adeſt Hyems: figore rigeſcunt fibræ, condenſantur humores, præcluduntur cutis ſpiracula. Quid inde? furit tempeſtas periculorum pleniſſima; ſeroſa aggeritur colluvies, quæ intra vaſa coercita ſævit. Coryzâ & gravedine nares, fauces raucedine corripit, bronchiorum glandulas infarciendo pulmones tuſſi fatigat, ipſius halitibus præcludendo vias aut doloſam invehit peripneumoniam notham, aut pulmonarem phtiſim clam ſerpentem ſuſcitat, articulos torquet doloribus. Jam verò quis te tantis agitatum procellis excipiet portus? certam ex Veris reditu ſalutem expecta, nec ſpem Convaleſcentis decipiet dudum cognita erga omnem naturam Veris benignitas & clementia.

I V.

ERGO-NE dum redeunte Vere omnis reviviſcit natura, ſolus homo frigeſceret? Eò-ne devenerit gentis humanæ calamitas, ut dum aliarum tempeſtatum injuriis, graviſſimis mulctatur affectibus, illius tempeſtatis quæ omnium benigniſſima eſt, non recrearetur adventu? levia quæ convaleſcentem ſtipant ſymptomata, renaſcentis Veris facilè parebunt imperio capeſcentque fugam. Convaleſcentem exercent faſtidioſæ morborum proles languor & tædium: vires votis impares ipſum ſæpé defraudant, ambulaturus procedit? Subripiunt ſe ſe corpori pedes: thalamo decumbentem ſomnus diu fugit; efflagitatos reſpuit cibos: expoſtulata amicorum colloquia imbelles fatigant aures: ſed in tenui res eſt. Macte animo, & cuncta Veri perficienda committe. Vere quem inſpiras aër, non nimio infectus humore, ſed benigno rore madens rigentes emollit fibras; concretos eliquat humores; frigore nec pulmonis nec cutis ſpiracula conſtringuntur: avolantes non reprimuntur particulæ nec nimio calore retinendæ diſſipantur. At tepido Veris

calore humores fluxiles evadunt, non nimium rarefacti: flexiles redduntur fibræ, non resolvuntur. Reserantur incernicula; viget secretionum opus, inutiles noxiæque partes foras amandantur; jam defæcatior sanguis spiritus animales non ut ante, vappidos & effetos parcè subministrat, sed vividos, sed generosos qui affatim & copiosè in omnes corporis partes influentes ipsas vitali motu perfundunt, & exoptatæ sanitatis reddunt participes.

V.

NEC satis. Id omne aut dulce aut utile quod in omnem naturam benigna refundunt Veris tempora, in hominis Convalescentis emolumentum cedit. Innubila cœli facies puroque ridens lumine, pulsis aquilonibus lenè spirantes zephiri Convalescentis exhilarant sensus, animumque blandè afficiunt. Campi herbis & floribus latè gratum odorem spargentibus variegati balsamicis halitibus salubriorem efficiunt aëris usuram. Convalescentem piget de die inertem domi stare: Audet patenti se committere aëri; crastinâ die citiùs exiturus tecta subit quasi invitus; mox omnia delibatus exercitii commoda, esurit: arridet palato cibus: juniores herbæ non grave stomacho facescunt negotium: animalia delicatioribus suavioribusque alimentis pasta delicatiorem & suaviorem suppeditant succum. Tum lecto componitur: ultrò somnus advolat, & altâ quiete profundit artus. Sic suæ ipsi citò restituuntur vires. At morbi tenaciores reliquiæ hærent corpori? ipsas quoque Ver excutiet: si totum tabe fuerit affectum corpus aut pars aliqua graviori labe tentata, vaccæ, capræ, asinæ ubera Pharmacopolarum pixidibus potiora Vere porrigunt: si crassior lentescensque sanguis aliqua infarserit viscera, aquæ ab ipsâ naturâ medicatæ, quibus cum reduce Vere redit energia, votis cumulum addent. Sed ne nos Veri nimiùm blandiri putes; sui sunt & Veri morbi, sed ni speciali miasmate inficiatur aër, plerique salubres habendi; sæpè etenim sunt naturæ conamina quæ nedum lædant naturam, ipsam expediunt.

Ergo redeunte Vere citò redit Convalescenti sanitas.

Proponebat Parisiis, FRANCISCUS-JOSEPHUS HUNAULD, Armoricus, Baccalaureus Medicus, è Regiâ Scientiarum Academiâ, A. R. S. H. 1729. à sextâ ad meridiem.

Typis Viduæ J. QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typog. 1729